

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Osuuskauppa Arina / Sami Mursu

Asia

Lupahakemus räystäspääskyn pesien hävittämiseen kaupparakennuksen purkamisen yhteydessä Tyrnävällä, Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Osuuskauppa Arina hakee poikkeuslupaa räystäspääskyn (*Delichon urbicum*) pesien hävittämiseen vanhasta kaupparakennuksesta sen purkamisen yhteydessä. Osuuskauppa Arina on sulkenut rakennuksessa sijainneen Sale Temmeksen 22.10.2021 terveysturvallisuussyistä. Rakennuksen räystään rajassa arvioidaan olevan neljä räystäspääskyn pesää. Lähitöllä ei ole Osuuskauppa Arinan omistuksessa olevia rakennuksia, joihin voisi rakentaa räystäspääskyille keinopesiä, eikä purettavan rakennuksen tilalle olla rakentamassa ainakaan lähivuosina uutta rakennusta.

Tyrnävän kunnan rakennusvalvonta on todennut, että rakennuksen korjaamiselle ei ole maankäyttö- ja rakennuslain luvun 17 mukaisia perusteita, joten rakennus tulisi purkaa. Liitteenä on toimitettu Tyrnävän kunnan rakennustarkastajan sähköposti sekä rakennuksen purkulupa.

Lupaa haetaan ajalle 12.8.2024-31.12.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Rakennuksen kattomateriaali sisältää asbestia (krysotiili ja amosiitti). Haitta-ainekartoitus on toimitettu liitteenä. Jotta estetään rakennuksen haitta-ainepitoisen kattomateriaalin leviäminen ympäristöön, tulee rakennuksen katto purkaa. Haitta-aineita sisältävää kattoa ei voi purkaa ilman, että räystäspääskyn pesät hävitetään.

Lisäksi ränsistynyt rakennus on näköhaitta ja tyhjiillään oleva rakennus saattaa hakijan arvion mukaan pitkällä aikavälillä muodostua nuorison hengailupaikaksi, vailla asuntoa olevien ihmisten asuinpaikaksi tai mahdollisesti huumeiden ja päihteiden käyttö- ja välityspaikaksi. Mikään yllä mainituista ei ole toivottavaa toimintaa alueen muiden asukkaiden näkökulmasta ja niistä saattaa herkästi muodostua yleistä turvattomuuden tunnetta. Myös muiden kiinteistöjen arvo ja alueelle houkuttelevuus saattavat kärsiä. Jotta tontille ei jäisi tyhjilleen, vaille käyttöä ja ilman lämmitystä oleva rakennus, jossa on haitta-ainepitoinen kattomateriaali, tulee rakennus purkaa.

Hakemukselle pyydetään pikaista käsittelyä, jotta rakennus saadaan purettua ennen talven tuloa. Rakennuksesta on jo katkaistu sähköt, koska alustava tieto oli, että rakennus voidaan purkaa lintujen pesinnän jälkeen.

Määräykset, joita hakemus koskee

Räystäspääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi räystäspääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kiello on voimassa lisääntymiskauden ulkopuolella, jos kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Räystäspääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan räystäspääskyn pesien hävittämiseen rakennuksen purkamisen yhteydessä alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.3.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kaikki hakemuksessa kuvatun vanhan kaupparakennuksen rakenteissa olevat räystäspääskyn pesät.
- 3 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 4 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 5 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 6 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 7 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.4.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4931/2024 varustettuna. Raportista tulee ilmetä, milloin pesät hävitettiin ja kuinka monta niitä löytyi.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Osuuskauppa Arinan vanha kaupparakennus Temmeksellä on tyhjillään ja sisältää haitta-aineita. Sitä ei ole mahdollista korjata käyttökelpoiseksi, eikä rakennuksesta aiheutuvaa mahdollista turvallisuusriskiä sivullisille ole mahdollista ratkaista pysyvästi ja riittävällä tavalla muuten kuin purkamalla rakennus. Tyrnävän rakennusvalvontakin katsoo, että rakennus tulisi purkaa ja on myöntänyt sille purkuluvan.

Rakennuksessa pesii pesäpaikkauskollisia räystäspääskyjä. Pesiä arvioidaan olevan neljä, eikä niiden hävittämisen pesimäajan ulkopuolella katsota vaarantavan lajin suotuisan suojelutason saavuttamista. Lähialueella ei ole sopivia rakennuksia, joihin hakija voisi asentaa keinopesiä. Mikäli mahdollisuus keinopesien asentamiseen kuitenkin myöhemmin ilmenee, esimerkiksi jos tontille rakennetaan uusi rakennus tai lähialueelta löytyykin keinopesille sopiva paikka, suositellaan niiden hankkimista lajin pesimämahdollisuuksien parantamiseksi. Keinopesiä asentaessa tulee huomioida lajin pesimäbiologia. Lupa-aikaa on rajattu, jotta pesät hävitetään ennen kuin räystäspääskyt palaavat keväällä Suomeen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jotta rakennus saadaan purettua suunnitellusti, tulee luvan mukaisiin toimenpiteisiin tarvittaessa voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen, aikataulun ja rakennukseen liittyvien terveys- ja turvallisuusriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Pohjanmaa ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Tyrnävä kunta@tyrnava.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys (PPLY) pply@pply.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4931/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4931/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 09.09.2024 10:38

Ratkaisija Mattila Olli 09.09.2024 11:59

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.